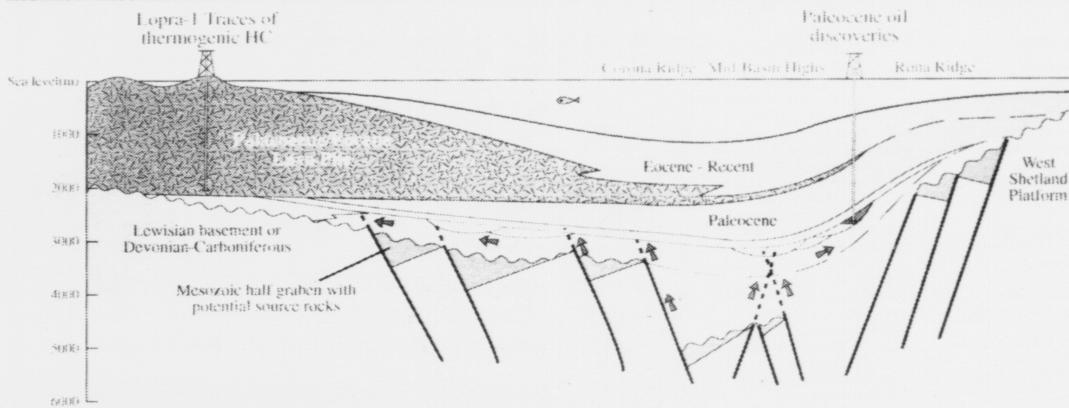

Birgir Christiansen

ABERDEEN

At bora í tað ókenda

Nakrar av fráboðanunum um oljuævintýr í Atlantshavi hava verið alt ov bjartskygdar, men oljuíðnaðurin fer so líðandi at flyta fleiri og fleiri útreiðslur vestur eftir við tí í hyggju at vinna olju vestanfyri Hetland

Aberdeen 19. okt. 1994

Um nakrar fáar vikur fara versnandi veðurlíkindini at steðga leitingini eftir olju vestanfyri Hetland fyri í ár. Tað at boripallarnir verða tiknir til lands fer tó ikki at steðga spekulátiónunum, hvørki í London ella í Norðurskotlandi, hvørt møguleiki veruliga er fyri einum oljuævintýri afturat.

Hóast leitingarvirksemi hevur verið so nógv sum ongantíð áður, er ikki líkt til at nakað nýtt øki er funnið í ár. Øll oljan, sum er vunnin vestanfyri Hetland í ár, er komin frá royndum í økjum, sum oljufeløgini kendu til. Boripallar hava verið beindir á leiðir av jarðfrøðingum, við vón um at fáa meira at vita um skap av økjum og hvørjum mongdum olja fanst.

Tann besti møguleikin um eitt týðandi nýtt øki í ár, hóast tað enn ikki er vist, kemur frá einum brunni, sum BP boraði í vestara kantinum av royndarøkinum, ið BP og Shell hava í felag.

Henda roynd er tó mett sum »øtt«, so at skilja, at einki verður sagt hart úr royndarhøvuðsstøðini hjá BP í Dyce, nærhendis Aberdeen, um annaðhvørt olja ella gass verður funnið áðrenn lok verður sett á brunni fyri veturin.

Tað, at júst henda borroyndin er mestsum í loynd – og sum hevur fingið nógv fólk at telja hvønn nýggjan brunns sum eitt øki í sær sjálvum – er vanligur atburður í oljuíðnaðinum og

serstakliga tá tað finnst leiðir nærhendis, ið einki felag enn hevur loyvi til at royndarbora í. Hvør fær loyvi at gera royndarboringar fæst kanska at vit í næsta útbjóðingarfárinum.

Einans vitan um bygningin í gróttum, fyri ikki at tala um hvussu nógv kann framleiðast úr einum øki, kann geva kappingarneyt um møguleika fyri at koma upp í tað, sum verður mett sum tað besta kanningar-økið í løtuni, síðani BP fann Foinaven og Schiehallion fyri tveimum árum síðani.

Litil ivi tykist vera um, at leitingarvirksemið í 1994 verður skírt væleydnað, orsakað av allari vitanini, leitingarvirksemið hevur givið um verandi økini vestanfyri Hetland. Hvørt BP er í ferð við at leita í skotsku fjøllunum eftir einum nýggjum navni – bæði Foinaven og Schiehallion eru nøvn á skotskum fjøllum, ið BP nýtir at doypa oljuøki vestanfyri Hetland – er í løtuni óvist.

BP hevur við vilja lagt størstan dentin á Foinaven-økið, sum BP hevur sett umleið 5 milliardir krónur av til í fyrstu atløg, har BP ætlar at flótandi boripallar í besta føri skulu vinna olju seint næsta ár. Boringin rundan um Foinaven-økið í ár var fyrri at fáa meira at vita um møguleikarnar at byggja økið út til ein fastur boripallur kann nýtast seinni.

Orskað av einum dýpi uppá yvir 300 metrar, er tað ikki møgulegt at nýta kavarar til at seta saman og við-

líkahalda útgerð á havbotninum. Tøknifrøðin viðvíkjandi fjartstyring er í dag so mikið framkomin, at ventilskipanir og onnur útgerð kann setast á havbotnin.

BP hevur sum sagt lagt størsta dentin á Foinaven-økið, men møguleikarnir at gera nakað við Schiehallion-økið batnaðu fyri nøkrum vikum síðani, tá Amerada Hess boðaði frá, at Schiehallion-økið breiddi seg suður eftir inn í ein av kanningarblokkunum hjá Amerada Hess.

Mongdin uppá 5.304 tunnur um dagin frá royndarboringini hjá Amerada Hess í Schiehallion-økinum gav eina ábending um, at framleiðslan, tá hon einastaðni byrjar, kann sammetast við framleiðslu úr Norðsjónum.

Amerada Hess hevur í huga at samstarva við BP og Shell skjótast gjørligt fyri at meta um teknisku og vinnuliga møguleikarnar í Schiehallion-økinum.

Amerikanska felagið Amerada Hess verður mett at vera eitt av teimum mest framfýsnu feløgnum í Atlantshavi. Váttanin um, at felagið átti lut í Schiehallion-økinum kemur eftir at Amerada Hess hevur funnið tvey onnur øki uml. 35 kilometrar syðri í undanfarnum árum.

Hesi bæði øki – í fyrstu atløg nevnd Solan og Strathmore – verða mett av íðnaðinum at innihalda samanlagt millum 100 til 250 milliónir tunnur av olju, sum hendur kunnu fáast á. Sammett við Foinaven og Schiehallion, ið hvør sær

eru mett at innihalda millum 250 og 500 milliónir tunnur av olju, eru hesi bæði økini hjá Amerada Hess í minna lagi.

Nógvar spenningar eru um leiðirnar vestanfyri Hetland, men øll økini, sum funnin eru seinastu 3 til 4 árin, eru smáting sammett við pylsuskipaða Clair-økið longri norðuri og nærri Hetlandi, ið varð funnið seinast í sjevtíðarunum.

Oljan úr Clair-økinum er tó rættuliga tung og ring at vinna úr havbotninum.

Hetta hevur fingið tey oljufeløg, ið hava ein part í økinum, at meta tað ikki at vera búskaparlaga møgulegt at gera nakað við Clair-økið. Hetta kann tó broytast, um framstig á leiðunum vestanfyri Hetland føra til, at rør verða lögð um Clair-økið inn til tangaskips-terminalarnar í Sullom Voe í Hetland ella Flotta í Orknøyggjunum.

Tiggju oljufeløg góvu Smith Rea Energy Analysts til uppgávu at meta um møguleikarnar í Clair-økinum. Amerada Hess hevur nevniliga yvirtikið partin hjá Esso í Clair-økinum og sigur Tony Mulcare frá Amerada Hess, at hetta fór at hjálpa felagum betur at skilja torføru jarðfrøðina har á leið.

Ætlanir eru eisini um at gera nágreinligar royndir í einum brunni á Clair-økinum fyri at vita, um tað er búskaparlaga møgulegt at vinna olju har og bert tá verður endalig avgerð tikin um Clair-økið skal teljast millum tey, ið nakað kann fáast burtúr.

Spurningurin er so, hvussu nógv olja kann vinnast úr Atlantshavinum, har dýpin er minst tvífalt størri enn tey í Norðsjónum. Serfrøðingar innan oljuíðnaðin vilja vera við, at nakrar av fráboðanunum nýliga als ikki hava hald í tí, sum við vissu kann sigast um leiðirnar vestanfyri Hetland. Tá viðganga teir tó, at sum frálíður kunnu leiðirnar vestanfyri Hetland gerast eins góðar og tær í Norðsjónum.

Stephen Scullion, frá Wood Mackenzie í Edinburgh, sigur, at hann hevur hoyrt metingar so høgar sum 10 milliardir tunnur – ið svarar til meiri olju enn í Brent, Forties og Ninian-økinum í Norðsjónum samanlagt – men við teimum mongdum av olju, sum higar eru funnar, er talan heldur um 1 milliard tunnur vestanfyri Hetland.

Við tí grundarlagnum skuldi framleiðslan úr leiðunum vestanfyri Hetland vera sein, men stöðug – úr 75.000 tunnrum um dagin í 1996 til millum 300.000 og 500.000 tunnrum um dagin tey fyrstu árin í næstu öld.

Hóast framleiðslan kemur so høgt sum 500.000 tunnrum um dagin, so verður hon bert umleið ein fimtapart av tí, sum kom úr Norðsjónum tá best stóð til. Framleiðslan úr Norðsjónum verður mett framhaldandi at vera í minsta lagi 2 milliónir tunnrum um dagin í nærmastu framtíð.

Mestu útreiðslurnar frá oljufeløgnum til fráláðavinnu fara framvegis í Norðsjógvini og skapar

Á hesum áhugaverda kortinum, sum verður almannakunngjørt fyri fyrstu ferð, síggja vit ein tvørskurð av teimum ymsu fláunum í undirgrundini báðumegin Hetlandsrennuna. Til høgru síggja vit eina av nýggju bretsku oljukeldunum. Til vinstri síggja vit boringina í Lopro, sum næstan er komin niður gjøgnum basalt-íð. Møguleiki tykist vera fyrri, at løgini báðu megin rennuna eru tey somu – í hvussu er tykjust tey at hava sediment, sum kunnu goyma olju. Á bretsku síðuni er hetta longu váttað, tí har er einki basalt, sum tarnar leitingini.

hetta beinleiðis nógv arbeiðspláss í Skotlandi, men eisini fær skotski íðnaðurin ágóða av hesum.

Rokningin hjá BP fyri at bora vestanfyri Hetland í ár bleiv 500 milliónir krónur og skal hetta sammetast við tær umleið 10 milliardir, BP nýtir at leita eftir, útbýggja og halda oljuøki á cysturstrond Bretlands viðlíka, men meiri og meiri peningur fer at leita sær vestur eftir, nú útgerð verður bílgd til byrjandi framleiðslu vestanfyri Hetland.

Last & kranvogns-koyring
v/ grabba
Total 5 tons
(Óbindandi tilboð)

Tlf. 12779